

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМ. І. КРИП'ЯКЕВИЧА НАН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКО-СЛОВАЦЬКОГО
ПОГРАНИЧЧЯ УКУ
НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОГРАМА УКУ «УКРАЇНСЬКЕ
XX СТОЛІТТЯ»
КЗ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ»
МІСЬКА РАДА м. ВИННИКИ

Наукова конференція

**Депортації в системі злочинів тоталітарного
комуністичного режиму
(до 75-х роковин депортації кримських татар та
початку депортацій українського населення з території
Польщі)**

Програма

Львів, 26-27 вересня 2019 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Володимир В'ЯТРОВИЧ, голова Українського інституту національної пам'яті (співголова Оргкомітету)

Ігор СОЛЯР, директор Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України (співголова Оргкомітету)

о. Богдан ПРАХ, ректор Українського католицького університету (співголова Оргкомітету)

Володимир ТИЛЩАК – заступник голови Українського інституту національної пам'яті (член Оргкомітету)

Ігор СКОЧИЛЯС – проректор з наукової роботи Українського католицького університету (член Оргкомітету)

Михайло РОМАНЮК, завідувач відділу новітньої історії Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича, НАН України (відповідальний секретар)

Ігор ТИМЕЦЬ, директор Комунального закладу Львівської обласної ради «Історико-краєзнавчий музей» (член Оргкомітету)

Володимир КВУРТ, міський голова м. Винники (член Оргкомітету)

Василь СТЕФАНІВ – доцент кафедри нової і новітньої історії Українського католицького університету (член Оргкомітету)

Конференція проводиться з-за підтримки:

- Всеукраїнського товариства «Лемківщина»
- Львівського обласного суспільно-культурного товариства «Холмщина»
- Львівського регіонального суспільно-культурного товариства «Надсяння»
- Першого громадського телеканалу «Разом TV»

ГРАФІК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Львів, 26 вересня 2019 р.

9.00 – 9.30 – реєстрація учасників конференції
9.30 – 10.00 – відкриття конференції
10.00 – 11.00 – пленарне засідання
11.00 – 11.30 – кавоперерва
11.30 – 13.00 – секція 1
13.00 – 14.00 – обідня перерва
14.00 – 15.30 – секція 2
15.30 – 16.00 – кавоперерва
16.00 – 18.00 – секція 3
18.00 – 19.00 – вечеря

Винники, 27 вересня 2019 р.

10.00 – 11.00 – відкриття тематичних виставок
10.40 – 11.00 – кавоперерва
11.00 – 14.00 – секція 4
15.00 – 16.00 – обід, закриття конференції

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Доповіді – до 20 хв.

Виступи – до 5 хв.

9.30 – 10.00 – відкриття конференції

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

(10.00 – 11.00, паркова аудиторія (127) Центру ім. Митрополита Андрея Шептицького
УКУ, м. Львів, вул. Стрийська 29а)
Модератори *о. Богдан ПРАХ, Ігор СОЛЯР*

БАЖАН Олег (Київ). Депортації населення України в першій половині ХХ століття: кількісні та процесуальні параметри

КОГУТ Андрій (Київ). Завдання та особливості депортаційних практик комуністичних спецслужб на Західній Україні (березень 1944 — жовтень 1947 рр.).

Дискусія

11.00 – 11.30 – кавоперерва

СЕКЦІЯ 1. ПРАВОВА ОЦІНКА ДЕПОРТАЦІЇ ЯК ЗЛОЧИНУ

(11.30 – 13.00, паркова аудиторія (127) Центру ім. Митрополита Андрея Шептицького
УКУ, м. Львів, вул. Стрийська 29а)
Модератор *Володимир ТИЛІЩАК, Юлія АРТИМИШИН*

ВАСИЛЕНКО Володимир (Київ). Депортації українців у ХХ ст. як тяжкий міжнародний злочин

РЯБЕНКО Сергій (Київ). Акція «Вісла» у світлі міжнародного права

ФЕЦЯК Олег (Львів). Правова оцінка депортації як злочину

ІЛЬЧИШИН Василь (Івано-Франківськ). Застосування військ НКВС в депортаціях українців у 1944-1951 роках: сучасні правові оцінки

Дискусія

13.00 – 14.00 – обідня перерва

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДЕПОРТАЦІЇ КРИМСЬКИХ ТАТАР

(14.00 – 15.30, паркова аудиторія (127) Центру ім. Митрополита Андрея Шептицького
УКУ, м. Львів, вул. Стрийська 29а)
Модератор *Андрій КОГУТ, Микола ЛИТВИН*

БЕКІРОВА Гульнара (Київ). Депортація кримськотатарського народу 1944 року: етапи, події, документи. Правова оцінка і питання збереження історичної пам'яті

ГАВРИЛІВ Тимофій (Львів). Подорож поневіряння і прозріння. Депортація кримських татар в автобіографічній повісті «Мердивен» Шаміля Алядіна"

ГОНЧАРЕНКО Надія (Київ). Депортація кримськотатарського народу в перекладах українською мовою творів Шаміля Алядіна, Ервіна Умерова, Уріє Едемової, Таїра Халілова.

Дискусія

15.30 – 16.00 – кавоперерва

СЕКЦІЯ 3. ДЕПОРТАЦІЯ ЯК ПРАКТИКА Й ІНСТРУМЕНТ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

(16.00 – 18.00, паркова аудиторія (127) Центру ім. Митрополита Андрея Шептицького
УКУ, м. Львів, вул. Стрийська 29а)

Модератор *Олег БАЖАН, Сергій РЯБЕНКО*

ЛИТВИН Микола (Львів). Міграційно-депортаційні процеси на українсько-польському пограниччі середини ХХ ст.: етнокультурний/цивілізаційний розлом новітньої історії Центрально-Східної Європи.

БОЛЯНОВСЬКИЙ Андрій (Львів). Виселення польських осадників з Галичини: перші масові депортації поляків з регіону репресивно-каральними органами СРСР на початку 1940 р.

КІЦАК Володимир (Тернопіль). Позиція урядових кіл СРСР щодо становлення повоєнного східного кордону Польщі

АРТИМИШИН Юлія (Львів). «Від виживання до пристосування»: до питання адаптації українців депортованих з Польщі

ГАЛАГІДА Ігор (Гданськ/Львів). Доля українських виселенців з акції "Вісла" на західних і північних землях Польщі (1947-1956).

Дискусія

Винники, 27 вересня 2019 р.

СЕКЦІЯ 4. ПАМ'ЯТЬ ПРО ДЕПОРТАЦІЇ: ВІДНОВЛЕННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ, ВШАНУВАННЯ

(10.00 – 16.00, КЗ ЛОР «Історико-краєзнавчий музей», м. Винники, вул. Івасюка, 5)

Модератор *Ігор ТИМЕЦЬ, Михайло РОМАНЮК*

10.00 – 13.00 – відкриття тематичних виставок

10.40 – 11.00 – кавоперерва

11.00 – 14.00 – робота в секції

ЛЮБЧИК Ігор (Івано-Франківськ). Феномен лемківства в умовах глобалізаційних викликів: (від етнополітики, через депортації до проблеми самозбереження)

ГОРБАНЬ Ірина (Львів). До питання збереження матеріальної культури українців депортованих з Польщі у 1944-1946 роках

ХАЛАК Надія (Львів). Перервана традиція: до 500-річчя села Королева Руська на Лемківщині

БОЙКО Наталія (Бережани). Шляхи формування та каталогізації музейних колекцій, на прикладі особового фонду, автора книги «Українські пісні з Лемківщини», Ореста Гижі у Бережанському краєзнавчому музеї

ПРОЦІВ Микола (Бережани). «Хижа Гижі» та «Відкрита публічна бібліотека Ореста Гижі» – проекти Бережанського краєзнавчого музею на пошану переселенця, лікаря, збирача лемківського фольклору

БОРЧУК Степан (Івано-Франківськ). Депортації українців в 1944–1951 рр. на сторінках енциклопедичних видань.

СТЕФАНІВ Василь (Львів). Навчально-історичні експедиції Гуманітарного факультету УКУ в Надсянні: реновація греко-католицьких цвинтарів і вивчення польсько-українського пограниччя

Дискусія

15.00 – 16.00 – обід, закриття конференції